

Warszawa, 02.02.2023 r.

**Komunikat Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”
po zakończeniu europejskiej konferencji dotyczącej atrakcyjności zawodu nauczyciela
w dniach 30-31 stycznia 2023 r. w Warszawie**

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” była organizatorem konferencji będącej zwieńczeniem projektu „Kierunki działania na rzecz podniesienia atrakcyjności zawodu nauczyciela poprzez skuteczny dialog społeczny” realizowanego przez ETUCE, która odbyła się w Warszawie w dniach 30-31 stycznia 2023 r. Stu przedstawiciele europejskich organizacji związkowych zrzeszających pracowników oświaty oraz kadry zarządzającej edukacją podsumowało prowadzone wcześniej badania naukowców z Uniwersytetu w Aalborgu na temat czynników mających pomóc w rekrutacji do zawodu młodych absolwentów wyższych uczelni, a także zachęceniu zatrudnionych aktualnie nauczycieli w placówkach oświatowych do kontynuowania tej pracy. Warto odnotować, że zaprezentowana w trakcie warszawskiego wydarzenia analiza jasno wykazała, iż **polscy pedagodzy stanowią jedną z najlepiej wykształconych grup nauczycieli Starego Kontynentu, przy czym nauczyciele z naszego kraju zaczynają karierę z ponad dwukrotnie niższą pensją według parytetu siły nabywczej względem takich krajów jak Irlandia czy Szwecja.**

W trakcie dyskusji panelowej, uczestnicy Konferencji uznali, że temat atrakcyjności zawodu nauczyciela należy rozpatrywać w trzech obszarach:

I. Wynagrodzenie

Jednym z najważniejszych czynników mających wpływ na atrakcyjność zawodu nauczyciela jest wynagrodzenie za pracę, które powinno umożliwić prowadzenie życia rodzinnego na godnym poziomie.

II. Praca

Praca nauczyciela daje zadowolenie, gdyż jest profesją społecznie potrzebną, pełną wyzwań, umożliwiającą ciągły rozwój, kreatywność i autonomię.

III. Warunki pracy

Nauczyciel mający właściwie wyposażony warsztat i stanowisko pracy organizuje zajęcia dla uczniów w ciekawy i atrakcyjny sposób, co jest źródłem zadowolenia uczącego. Istotna jest również stabilność zatrudnienia dająca możliwość związania się ze swoją szkołą.

Podczas konferencji zwrócono uwagę na wyzwania i szanse edukacji w Europie. Podjęto próbę określenia profilu nauczyciela przyszłości - profesjonalisty, który chce dać uczniom wszystko to, czego chciałby dla swoich własnych dzieci. Z jednej strony powinien być optymistą, osobą empatyczną, potrafiącą wchodzić w interakcje z uczniami i zapewnić im poczucie bezpieczeństwa, z drugiej zaś powinien być przykładem obywatela. Podkreślono, że najważniejszą rolą nauczyciela jest kształtowanie u swoich uczniów umiejętności rozwiązywania problemów i krytycznego myślenia.

W trakcie debaty z udziałem Ministra Edukacji i Nauki Dariusza Piontkowskiego, przewodniczący KSOiW Ryszard Proksa zwrócił uwagę na najważniejsze problemy polskich nauczycieli. Podkreślił on, że jedną z podstawowych przyczyn braku zainteresowania młodych ludzi zawodem nauczyciela jest bardzo niskie wynagrodzenie będące na poziomie minimalnego wynagrodzenia w kraju. Wadliwy system wynagradzania w edukacji powoduje zniechęcenie do trwania i rozwoju w zawodzie. Ciągłe nierozwiązanym problemem jest brak właściwego określenia pracodawcy nauczyciela, z którym można negocjować warunki pracy i płacy. Dzisiaj ministerstwo pełni rolę płatnika, organ prowadzący - wykonawcy, a dyrektor szkoły – pracodawcy, który nie ma wpływu na kształtowanie wynagrodzeń swoich pracowników. Jednocześnie rządzący wywierają presję na wydłużenie czasu pracy nauczyciela bez adekwatnej gratyfikacji. R. Proksa przypomniał niezmiennie od lat postulaty KSOiW:

- **zapewnienie waloryzacji nauczycielskiej płacy, uzależnionej od wzrostu gospodarczego państwa, osiągniętego w wyniku wprowadzenia nowego systemu finansowania i wynagradzania w edukacji,**
- **przywrócenie możliwości wcześniejszego przechodzenia nauczycieli na emeryturę.**

Przewodniczący podkreślił trudności w prowadzeniu dialogu społecznego, który często zastępowany jest przekazywaniem przez przedstawicieli Ministerstwa Edukacji i Nauki różnych informacji za pośrednictwem mediów.

Wnioski pokonferencyjne będą podstawą publikacji na temat warunków podniesienia rangi i prestiżu zawodu nauczyciela w UE oraz rezolucji Europejskiego Komitetu Związków Zawodowych ds. Edukacji. Delegaci ETUCE postanowili ponadto o kontynuacji Projektu w kontekście czasu pracy nauczycieli.

Monika Ćwiklińska
Rzecznik prasowy
KSOiW NSZZ „Solidarność”